

¿PER QUÈ HEM DE CONSERVAR LA FLORA?

G. Alomar

El Socarell Bord (Femiasia balearica) és endèmica de Menorca. Està protegida per la legislació espanyola i l'europea ja que és una espècie en perill d'extinció.

Conselleria de Medi Ambient,
Ordenació del Territori i Litoral

RIQUESA BOTÀNICA

M. Mus

Els forts vents salins de la Tramuntana fan adoptar a les plantes formes aerodinàmiques.

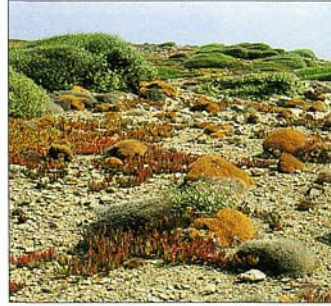
A les Balears creixen més de 1.500 espècies de plantes, de les quals quasi mil viuen a Menorca. La flora d'aquesta illa es caracteritza, doncs, per una gran riquesa relativa i per la presència d'espècies que no es troben a la resta de les Balears, adaptades al substrat silici de la Tramuntana, tipus de terreny que quasi no apareix en les altres illes. L'adaptació al vent i a la sal és una altra característica de la flora menorquina. Altres àrees d'especial riquesa botànica són les zones litorals i els penya-segats.

UN PATRIMONI ÚNIC: ELS ENDEMISMES

M. Mus

L'Ápid den Bermejo (*Apium bermejoi*), protegit per la legislació espanyola i l'europea, és una espècie en perill d'extinció.

M. Mus

L'expansió incontrolada del Bálсам (*Carpobrotus edulis*) amenaça amb destruir les poblacions vegetals, especialment del litoral nord de Menorca.

M. Mus

El *Daphne Menorquí* (*Daphne rodriguezii*), protegit a tota Europa, és una espècie en perill d'extinció.

G. Alomar

La *Lisimàquia de Menorca* (*Lysimachia minoricensis*) ha estat a punt d'extingir-se. Avui en dia sobreviu a jardins botànics. Està protegida per la legislació espanyola i l'europea.

En el segle passat, el botànic maonès F. Rodríguez Femenias descobrí en un cingle de Menorca la lisimaquia, una nova planta de la família de les primaveres. Els científics, que aleshores recollien gran quantitat de plantes per a intercanvi amb altres museus, feren desaparèixer l'espècie de Menorca i, per tant, de tot el món. Afortunadament, i gràcies a les plantes conservades en el Jardí Botànic de Barcelona, es pogué recuperar mitjançant cultiu. En els darrers anys, el Govern Balear ha iniciat un programa de reintroducció de l'espècie a Menorca. Esperem que aviat torni a incloure's a la flora silvestre de l'illa.

Aquesta riquesa botànica de les Balears inclou un gran nombre d'espècies que no creixen en cap altre lloc del món. Són els anomenats endemismes. Molts són descendents d'espècies continentals que han evolucionat de forma diferent a causa de l'aïllament. Antigament, algunes plantes tingueren una àrea de distribució més extensa, però s'extingiren fora del nostre territori. Els endemismes només poden conservar-se a les regions on creixen, en el nostre cas Menorca.

De totes les espècies endèmiques de les Balears (unes 150), un 11% creix únicament a Menorca, i un 18% a Menorca i a altres illes de

les Balears. Entre aquestes trobam diverses espècies de Socarells (*Anthyllis hystrix* y *Femeniasia balearica*), el Daphne Menorquí (*Daphne rodriguezii*), la Lisimàquia de Menorca (*Lysimachia minoricensis*), la veça de Canys (*Vicia bifoliolata*) i algunes espècies de Saladines (gènere *Limonium*).

COM ES CONSERVA LA FLORA

Aquest patrimoni únic en el món, els endemismes, ens obliga a protegir-los i a conservar la flora en general. Per això són necessaris tres tipus d'actuacions: primer protegir les espècies en el seu hàbitat natural, especialment aquelles que tenen una distribució molt reduïda; respectar l'entorn on viuen, mantenint les condicions naturals; i, finalment, com a mesura complementària, la conservació de llavors a institucions especialitzades que permetin restaurar a la naturalesa les pèrdues que es puguin produir.

A fi d'assegurar l'aplicació d'aquestes mesures, la Conselleria d'Agricultura i Pesca ha elaborat un pla de conservació dels vegetals amenaçats, per garantir la conservació de totes les espècies de la flora silvestre de Menorca i de la resta de les Balears.

El Jardí Botànic de Sóller s'ha sumat també, des de fa anys, a aquesta tasca: ha elaborat una banc de llavors, incloses les de Menorca, en un programa parcialment finançat pel Govern Balear.

No obstant això, és fonamental la participació de tots nosaltres: la consciència del valor de la flora i el respecte general a la naturalesa són un patrimoni que hem de defensar.

G. Alomar

Aquesta Veça de Canys (*Vicia bifoliolata*) està protegida per la legislació espanyola i l'europea. És una espècie en perill d'extinció.

¿PER QUÈ HEM DE CONSERVAR LA FLORA?

Cada espècie és única i irrepètible, fruit d'un procés evolutiu de milers o milions d'anys, i mereix el respecte de tots.

Totes les espècies de la naturalesa estan enllaçades per subtils mecanismes ecològics, i la conservació del patrimoni natural requereix el respecte envers tots els seus elements.

La bellesa de la flora, fins i tot la més discreta, és un valor en si mateixa.

Cada planta conté productes biològics distints, alguns dels quals poden tenir valor medicinal o aplicat que desconeixem.

La qualitat de vida de l'home depèn de la riquesa, la varietat i la qualitat del seu ambient, que inclou la vegetació.

La Llei 4/1989 prohibeix destruir o fer malbé qualsevol espècie silvestre.

Scabiosa cretica M.Mus

ADRECES D'INTERÉS

Conselleria d'Agricultura i Pesca. Oficina "La Granja"

Ctra. Maó-Fornells, km.2. 07701 Maó, Menorca. Telf.: 352502.

Consell Insular de Menorca

Camí Castell, 28. 07702 Maó, Menorca. Telf.: 351515.

Exposició Permanent d'Espècies Endèmiques.

Centre d'Interpretació del Medi Natural de Ca s'Amitger.

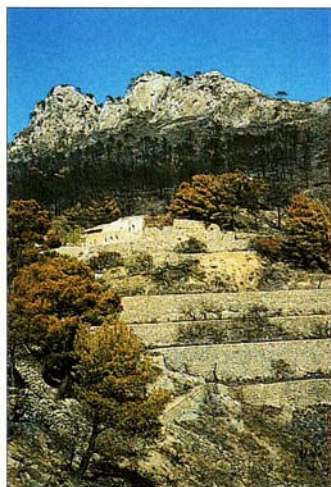
Lluc, Escorca, Illes Balears. Telf.: 517070.

Jardí Botànic de Sóller. Museu Balear de Ciències Naturals.

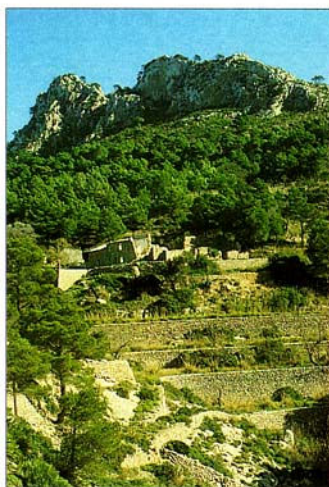
Ctra. Palma-Port de Sóller, km. 30.

07100 - Sóller, Illes Balears. Telf.: 634064.

CONSERVACIÓ: UNA TASCA DE TOTS

P. Vicens

P. Vicens

¿QUIN PAISATJE PREFEREIXES?

No arrenquis plantes ni flors silvestres, algunes espècies poden ser rares i contribuiries a la seva desaparició. Una fotografia és més duradora que una flor en un gerro.

Procura circular sempre, a peu o amb vehicle, pels camins. Trepitjar la vegetació és destruir-la.

El foc és un drama per a la vida: destrueix les plantes i genera erosió. És millor no fer foc, i mai no se n'ha de fer a l'estiu o en dies de vent. No tiris escombraries: destrueix la bellesa, degrada la vegetació i pot provocar incendis.

Informa't sobre els valors del patrimoni natural de Menorca: conèixer la naturalesa és començar a estimar-la.

Promou en el teu entorn els principis de la protecció de la flora i del patrimoni natural.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Estructures
Agràries i Medi Natural

Conselleria d'Agricultura i Pesca. Cl. Foners, 10. Telf.: 176100. 07006 - Palma. Balears